

Clinical Tracer Highlight : Hypertension (โรคความดันโลหิตสูง)

โรงพยาบาล	ค่ายสรรพสิทธิประสงค์
สาขา	อายุรกรรม
สถานะทางคลินิก	Hypertension (โรคความดันโลหิตสูง)
วันที่	ธันวาคม 2557

1. บริบท

โรคความดันโลหิตสูง เป็นโรคเรื้อรังที่พบมากอันดับ 1 ใน 3 ของผู้ป่วยนอก แผนกอายุรกรรม รพ.ค่ายสรรพสิทธิประสงค์ ในปี 2553 จำนวน 5,603 ปี 2554 จำนวน 6,063 ปี 2555 จำนวน 6,560 ราย จากการทบทวนทั้ง 3 ปี พบว่า ผู้ป่วยที่คุมความดันโลหิตได้ระดับเหมาะสม ร้อยละ 88.8 , 73.06 , 68.86 ตามลำดับ ซึ่งมีแนวโน้มต่ำกว่าเป้าหมาย จากการวิเคราะห์พบว่า มีผู้ป่วยที่มานอนรพ.ด้วยความดันโลหิตสูงวิกฤติ (Hypertensive urgency/emergency) ร้อยละ 1.3 จากสาเหตุต่างๆ ได้แก่ การขาดยา ผู้ป่วยสูงอายุ ไม่มีผู้ดูแล การปฏิบัติตัวไม่ถูกต้องเรื่องยา อาหาร การกินกลุ่ม NSAID ยาแก้ปวดข้อ ปวดเส้น ยาต้ม ยาหม้อ สมุนไพร เป็นต้น และผู้ป่วยในชุมชนไม่ทราบว่าตนเองมีความดันโลหิตสูงมาก่อน

2. ประเด็นสำคัญ / ความเสี่ยงสำคัญ

- กระบวนการคัดกรองผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพ
- การให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและครอบครัวในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคเพื่อหลีกเลี่ยงภาวะแทรกซ้อนจากโรค ได้แก่ การออกกำลังกาย ลดอาหารเค็ม ควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน กินยาสม่ำเสมอและมาพบแพทย์ตามนัด

3. เป้าหมายการพัฒนา

- ผู้ป่วยและครอบครัวมีความรู้เรื่องโรคและการปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง > 90 %
- พัฒนาวิธีการวัดความดันโลหิตให้ถูกต้อง เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อคัดกรองถูกต้อง 100%
- ผู้ป่วยมีความดันโลหิตได้ตามเป้าหมาย น้อยกว่า 140/90 mmHg > 80 %
- อัตราการ admit ด้วยภาวะแทรกซ้อนจากโรคและภาวะความดันโลหิตสูงวิกฤติ < 1 %

4. กระบวนการเพื่อให้ได้คุณภาพ

การประเมินผู้ป่วย

- จัดทำแนวทางวัดความดันโลหิตที่ถูกต้องตามมาตรฐาน และเน้นการปฏิบัติตาม
- จัดกิจกรรมรณรงค์วันความดันโลหิตสูงโลกทุกปีทั้งใน รพ.และชุมชน

การวางแผนการดูแลผู้ป่วย

- จัดตั้งคลินิกความดันโลหิตสูง เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับความรู้และสามารถปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง
- จัดทำ CPG การดูแลผู้ป่วย HT / Hypertensive Emergency / Urgency และ Implement แก่แพทย์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งแผนกผู้ป่วยนอก ห้องฉุกเฉิน และผู้ป่วยใน

การจำหน่าย

- เพิ่มประสิทธิภาพของแผนการจำหน่ายและการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยก่อนจำหน่ายจากรพ.ทุกราย
- การให้ข้อมูล เสริมพลัง
- จัดทำแผ่นพับ บอร์ดให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและญาติ ห้องให้สุขศึกษา เสียงตามสาย สื่อทางวิทยุ
 - Empower ผู้ป่วยและผู้ดูแลในการช่วยเหลือการควบคุมความดันโลหิต

5. ผลการพัฒนา

ลำดับ	ชื่อเครื่องชี้วัด	เป้าหมาย	2553	2554	2555	2556	2557
1.	อัตราผู้ป่วย HT ที่ได้รับการรักษา แล้ว ควบคุม ความดันโลหิต < 140/90 mmHg	> 80%	88.8	73.0 6	68.8 6	72.1 5	
2.	อัตราการรับเข้าโรงพยาบาลอันเนื่องมาจาก โรค HTหรือภาวะแทรกซ้อนของ HT (Hypertensive Emergency / Urgency)	<1%	1.27	1.40	1.53	1.3	
3.	อัตราการ Re-admission ด้วยโรค HT หรือ ภาวะแทรกซ้อนของ HT ภายใน 28 วัน	<1%	0.11	0.07	0.15	0.07	
4.	จำนวนผู้ป่วย HT รายใหม่ในชุมชน		NA	14 ราย	13 ราย		
5.	อัตราความรู้ความเข้าใจด้านสุขภาพ	> 90%	-	91.2 3	90.6 5		

6. แผนการพัฒนอย่างต่อเนื่อง

- ให้ความรู้แก่แกนนำหมู่บ้าน อสม. เพื่อเป็นตัวแทนของรพ.ในการให้ความรู้และติดตามผู้ป่วยได้อย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดชุมชนที่เข้มแข็ง มีสุขภาวะที่ดี ห่างไกลจากโรคความดันโลหิตสูงและภาวะแทรกซ้อน เพื่อคัดกรองกลุ่มเสี่ยงในชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- จัดทำสมุดคู่มือประจำตัวผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง
- ทบทวนเวชระเบียนผู้ป่วยในที่ admit ด้วยภาวะ Hypertensive emergency / urgency และมี complication ทุกราย และติดตามส่งเยี่ยมบ้านทุกรายเพื่อป้องกันการกลับเป็นซ้ำ